

Evropská úřadovna WHO vydala v lednu 2010 výroční zprávu o zdraví a zdravotnictví v Evropě. V úvodu se připomíná, že zejména v době krize je důležité investovat do zdraví a zdravotních systémů, protože zdraví je důležitý ekonomický faktor. Na významném jednání evropské regionální organizace WHO v dubnu 2009 byla účastníky přijata zásada, že ekonomické nápravné balíčky musí explicitně obsahovat akce zaměřené na zdraví. Aby vlády a tvůrci politiky mohli řešit tyto problémy, musí mít přístup k aktuálním, přesným, srovnatelným a srozumitelným informacím. K tomu by měly sloužit dokumenty vydávané Světovou zdravotnickou organizací.

Ročenka má 4 části: Úvod, Zdravotní stav v Evropě (jsou zde uvedeny i faktory ovlivňující zdraví jako životní prostředí, životní styl a chování a sociální determinanty), Posilování zdravotních systémů (píše se mj. o revitalizaci primární péče v Evropě). Čtvrtou částí je tabulková příloha.

Mezi mnoha informacemi zde čtenář najde rozbor poměrně nového ukazatele zdravotního stavu, let života ztracených nemocí, neschopností nebo předčasným úmrtím, Disability-adjusted life-years (DA-

LYs). Evropský region představuje téměř 14 % světové populace, ale přispívá jen 10 % ke globální zátěži nemocemi. To představuje 151,4 mil. nemocemi a předčasnými úmrtími ztracených let (DALYs), průměrně 171 DALYs na 1000 lidí v r. 2004. Obyvatelstvo v nízko- a středně příjmových zemích Evropy, které činí 54 % populace kontinentu ale přispívá 67 % ztracených let (DALYs) s průměrem 215 DALYs na 1000 obyvatel. Projekce zátěže nemocemi k roku 2030 ukazuje pokles o 23 %, pokud současné trendy nemocnosti a úmrtnosti budou pokračovat. U nízko a středně příjmových zemí projekce ukazuje pokles o 31 %. Vyšší pokles ovlivní změny stáří populace a spektra nemocí.

Další podrobnosti lze nalézt v katalogu WHO a případně publikaci stáhnout na adrese <http://www.euro.who.int/Document/E93103.pdf>.

The European health report 2009: health and health systems. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2009.

Jaroslav Kríž